

har truffet med vedtagelsen af resolution 1441 og tidligere resolutioner.

Regeringen har på intet tidspunkt sat lighedstegn mellem FN-sporet eller FN-forankring og en ny resolution fra Sikkerhedsrådet. Regeringen har ikke lagt skjul på, at en ny sikkerhedsrådsresolution kunne være politisk ønskelig, selvom den ikke kan anses for juridisk påkrævet. Det har regeringen sagt mange gange – også til USA. En ny resolution ville have forøget det politiske pres mod Irak, men det blokeredes af Frankrigs trusler om at ville nedlægge veto.

Spørgsmål 33:

Ministeren bedes kommentere den svenske statsministers udtalelser om, at den USA-ledede angrebskrig uden FN-mandat mod Irak er et

brud på Folkeretten, herunder på hvilke punkter, han ifølge regeringen tager fejl?

Svar:

Regeringens notat af 17. marts 2003 indeholder en redegørelse for de forhold, der efter regeringens opfattelse kan begrunde, at militære forholdsregler over for Irak vil kunne iværksættes i overensstemmelse med folkeretten. Notatet vedlægges til Forsvarsudvalgets orientering.

Det fremgår i øvrigt af Udenrigsministeriets notat af 17. marts 2003, at der ikke, som det hedder i spørgsmålet, er tale om en »angrebskrig uden FN-mandat«, men om en militær aktion, der iværksættes på grundlag af en bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd.

NOTAT

Udenrigsministeriet
Juridisk Tjeneste

Til:	
CC:	
Fra:	Folkeretskontoret
Emne:	Det juridiske grundlag for iværksættelse af militære forholdsregler mod Irak

J.nr.:	JT.F, 6.U.591
Bilag:	
Dato:	17. marts 2003

Det generelle folkeretlige grundlag

I henhold til FN-pagtens art. 2, stk.4, gælder der et almindeligt forbud mod fysisk magtanvendelse staterne imellem.

Denne hovedregel brydes imidlertid af to væsentlige undtagelser: dels af en ret til magtanvendelse i selvforsvar, dels såfremt FN's sikkerhedsråd giver en særlig bemyndigelse til brug af magt.

Retten til magtanvendelse i selvforsvar fremgår af FN-pagtens art. 51 og kan kun udøves, indtil Sikkerhedsrådet har grebet ind. Endvidere er det en betingelse, at der foreligger et væbnet angreb, ligesom det forudsættes, at selvforsvarshandlingen er nødvendig og står i et rimeligt forhold til angrebet.

I den aktuelle diskussion om det legale grundlag for et evt. militært angreb på Irak, må interessen naturligt nok koncentrere sig om den anden undtagelse, hvorefter militære forholdsregler kan benyttes, såfremt Sikkerhedsrådet træffer en særlig beslutning derom i medfør af pagtens kap. VII.

Hvis sanktioner som afbrydelse af økonomiske forbindelser og andre former for samkvem med en fredsbryder viser sig utilstrækkelige eller skønnes at ville være det, kan Sikkerhedsrådet ifølge art. 42 »tage sådanne skridt ved anvendelse af luft-, sø-, eller landstridskræfter, som måtte være nødvendige for at opretholde eller genoprette mellemfolkelig fred og sikkerhed«.

FN-pagtens art. 42 forudsætter, at Sikkerhedsrådet kun kan gribe til militære sanktioner i undtagelsestilfælde på basis af en nøje overvejelse